

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/367/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213213216
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2016:4213213216.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci Secapital S.á.r.L., 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxembursko, IČ: B 108305, v konaní zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, proti odporkyni: K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t.č. T. cesta XXXX, N., o zaplatenie 1.019,- € s príslušenstvom, takt

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporkyni sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.6.2013 domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu sumu 1.019,- € s príslušenstvom a náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že odporkyňa s jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.) uzatvorila dňa 24.1.2008 zmluvu, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazala riadne splatiť. Odporkyni bola poskytnutá pôžička vo výške 995,82 €, ktorú sa odporkyňa zaviazala splatiť v 36 mesačných splátkach po 40,76 €. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 30,86 % pri RPMN 30,86 %. Celkove mala odporkyňa titulom pôžičky uhradiť sumu 1.467,36 €, keď splatnosť prvej splátky pôžičky bola dohodnutá na deň 20.2.2008 a splatnosť poslednej splátky na deň 20.1.2011. Odporkyňa z celkovej dlžnej sumy 1.467,36 € uhradila len 11 splátok. Jej dlh tak predstavuje sumu 1.019,- €, keď splatnosť pôžičky nastala po splatnosti poslednej splátky, t.j. dňa 20.1.2011. Zároveň si uplatnil i zaplatenie príslušenstva pohľadávky - úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy od 21.1.2011 do zaplatenia ako i náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za návrh a trov právneho zastúpenia.

Tunajší súd vo veci vydal dňa 18.10.2013 platobný rozkaz č.k. 6Ro/373/2013-68, ktorý však pre nemožnosť jeho doručenia odporkyni do vlastných rúk uznesením č.k. 6Ro/373/2013-86 zo dňa 2.3.2015 zrušil v celom rozsahu.

Následne súd vykonaním rozsiahleho zisťovania miesta pobytu odporkyne toto zistil a vo veci nariadil pojednávanie. Na pojednávaní dňa 11.4.2016 odporkyňa pred jeho otvorením uviedla, že slovenský jazyk riadne neovláda a preto žiadala, aby v priebehu konania bola vypočutá v jazyku maďarskom. Za účelom zabezpečenia tohto práva odporkyni súd uznesením č.k. 14C/367/2015-117 zo dňa 13.4.2016 pribral do konania tlmočníka a prekladateľa z jazyka maďarského do jazyka slovenského a späť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise a to najmä zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s prílohou, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, zmluvou o poskytnutí rýchlej pôžičky, podmienkami k zmluve, platobným rozkazom č.k. 6Ro/373/3013-68 zo dňa 18.10.2013, opravným uznesením č.k.

6Ro/373/3013-72 zo dňa 28.3.2014, uznesením č.k. 6Ro/373/2013-86 zo dňa 2.3.2015, uznesením č.k. 14C/367/2015-117 zo dňa 13.4.2016 a ostatnými ku spisu pripojenými listinami a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi navrhovateľom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. dňa 23.10.2012, navrhovateľ nadobudol od svojho právneho predchodcu pohľadávku voči odporkyňa titulom zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 24.1.2008, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazala riadne splatiť.

Ako vyplynulo z predloženej zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 24.1.2008, predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 995,82 €, ktoré sa odporkyňa zaviazala splatiť v 36 mesačných splátkach po 40,76 €. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli podmienky k zmluve. Ako vyplynulo z tvrdenia navrhovateľa, odporkyňa titulom poskytnutej pôžičky uhradila len 11 splátok a jej dlh tak predstavuje sumu 1.019,- €, keď pohľadávka sa stala splatnou dňom splatnosti poslednej splátky, t.j. dňa 20.1.2011.

Odporkyňa v priebehu konania uznala, že s právnym predchodcom navrhovateľa uzavrela zmluvu, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky. V čase uzavretia zmluvy s ňou zamestnankyňa právneho predchodcu navrhovateľa komunikovala v jazyku maďarskom, pričom jej v jazyku maďarskom povedala aká je výška pôžičky a ako ju má splácať. Nič viac jej v čase uzavretia zmluvy povedané v jazyku maďarskom nebolo. Titulom dlžnej sumy nevedela uviesť, či niečo zaplatila. Pokiaľ však súd dospeje k záveru, že je povinná dlžnú sumu uhradiť, požiadala o možnosť túto uhradiť v mesačných splátkach po 30,- až 40,- €, nakoľko jej osobné, majetkové a zárobkové pomery jej nedovoľujú dlžnú sumu uhradiť naraz a ani vyššími splátkami.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského

úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) a b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1, 2 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Ak právny úkon trpí vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne) alebo trpí vadami prejavu vôle (nebol urobený určite a zrozumiteľne) je absolútne neplatný. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práva alebo povinnosti. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona /ex lege/ a pôsobí od začiatku /ex tunc/ voči každému. Každý kto má na tom naliehavý právny záujem, môže sa jej bez časového obmedzenia dovolávať súdnou i mimosúdnou cestou. Toto právo sa nepremičuje ani nezaniká, pretože z takéhoto úkonu právne následky nenastanú, a to ani dodatočným schválením, ani odpadnutím vady prejavov vôle. Súd musí na túto neplatnosť prihliadať, resp. musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Verejný záujem tu prevažuje nad osobnými záujmami účastníkov absolútne neplatného právneho úkonu, a to aj tých, ktorí neplatnosť sami nespôsobili ani ju nezavinili.

Právny úkon nie je urobený slobodne (nedostatok slobody vôle), ak účastník koná pod nedovoleným nátlakom zo strany druhého účastníka, alebo aj zo strany tretej osoby, ak o tom druhý účastník vedel a aj to využil. Takýmto nátlakom môže byť priame fyzické donútenie, alebo bezprávná vyhrážka. Bezprávná (protiprávná) vyhrážka je psychické donútenie takej intenzity, že vzbudzuje dôvodný strach u konajúceho účastníka.

Právny úkon nie je urobený vážne (skutočne) ak konajúci (vôlu prejavujúci) nechcel svojim prejavom vôle vyvolať právne následky, ktoré by inak v dôsledku jeho prejavu nastali. Takto urobený právny úkon je zásadne neplatným. Ak by však druhej osobe, so zreteľom na okolnosti prípadu, nebolo ani nemohlo byť zrejmé, že prejav vôle nie je vážny, treba v záujme ochrany dobromyseľnosti tejto osoby považovať právny úkon za platný.

Právny úkon je nezrozumiteľný, ak jeho obsah je vyjadrený tak nejasne, že ani pomocou výkladu v zmysle § 35 ods. 2 a 3 nemožno ustáliť, čo sa ním chcelo vyjadriť.

Právny úkon je neurčitý, keď síce je zrozumiteľne vyjadrený, avšak jeho obsah je nejasný a existujúce vecné nedostatky spočívajúce v neurčitom vyjadrení obsahu nemožno odstrániť ani prostredníctvom interpretačného pravidla vyjadreného v § 35 ods. 2 a 3.

Absolútne neplatný je právny úkon, ktorý nie je dovolený. O takúto nedovolenosť a tým aj absolútnu neplatnosť právneho úkonu ide vtedy, keď svojim obsahom alebo účelom odporuje zákon, alebo ak zákon obchádza.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nespĺnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu.

Otázku splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

V danom prípade sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal zaplatenia dlžnej sumy titulom zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky vo výške 1.019,- € s príslušenstvom.

Predmetom konania v tejto veci bol záväzok odporkyne, ktorý vznikol zo zmluvy o pôžičke uzavretej v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá je však súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o pôžičke je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka).

V prejednávanej veci súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Súd s ohľadom na skutočnosť, že odporkyňa riadne neovláda slovenský jazyk (z ktorého dôvodu bolo potrebné zabezpečiť tlmočníka a prekladateľa počas konania), dospel k záveru, že právny úkon - zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky (ktorej obsah podľa tvrdenia odporkyne tejto nebol riadne pretlmočený do jazyka maďarského, opak ktorého tvrdenia navrhovateľ nepreukázal) nemohol byť prejavom jej skutočnej vôle a je potrebné ho považovať za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Okrem toho navrhovateľ v konaní ani neuniesol dôkazné bremeno, keď svoje tvrdenia ohľadne výšky dlžnej sumy ničím nepreukázal, pričom vo veci súd nemohol vychádzať ani zo zhodného tvrdenia účastníkov konania, keď odporkyňa v priebehu konania nevedela uviesť či a akú sumu z poskytnutej pôžičky uhradila, hoci uzavretie zmluvy nepopierala. Preto, keďže navrhovateľ v priebehu konania neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku (hlavne čo sa týka jeho výšky, keď ohľadom svojho tvrdenia, že odporkyňa titulom pôžičky uhradila len 11 splátok z 36 a jej dlh predstavuje sumu 1.019,- € neprodukoval žiadne dôkazy), súd návrh v celom rozsahu pre neunesenie dôkazného bremena zo strany navrhovateľa zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Hoci odporkyňa bola podľa výsledku konania plne úspešným účastníkom konania, súd jej náhradu trov konania nepriznal, keďže si túto neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.